

Kitabu cha Danieli - Nambari mia moja na themanini na sita

Ahadi ya Panium: Kutiwa Muhuri wa Mwisho na Ufunuo wa Kilio cha Usiku wa Manane

Jeff Pippenger
2024-04-16

Kule Panium, palipokuwa Kesarea Filipi, ambayo ni mistari ya kumi na tatu hadi kumi na tano katika sura ya kumi na moja ya kitabu cha Danieli, ambayo ni historia ambamo pembe za Republican na za Protestant zinatimiza kitendawili cha kuwa wa nane aliye wa wale saba, ambayo ni historia ambamo Muhuri wa Mungu unatiwa kwa kudumu juu ya wale mia na arobaini na nne elfu, na historia ya kuwasili kwa ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane, Kristo alitoa ahadi kwa watu wake wa siku za mwisho.

Nami nakuambia pia, ya kwamba wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu; wala milango ya kuzimu haitalishinda. Nami nitakupa funguo za ufalme wa mbinguni; na chochote utakachofunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakachofungua duniani kitafunguliwa mbinguni. Mathayo 16:18, 19.

Kipindi cha kutiwa muhuri kilichoanza tarehe 11 Septemba 2001, wakati majengo makuu ya Jiji la New York yalipoangushwa, na kinachomalizikia katika sheria ya Jumapili itakayokuja hivi karibuni, kilipangwa na Alfa na Omega. Sehemu ya mwisho kabisa ya kipindi hicho hurudia sehemu ya kwanza kabisa ya kipindi hicho. Tarehe 11 Septemba 2001 Bwana aliwaongoza watu Wake kurudi kwenye njia za kale, ambako miongoni mwa kweli nyingine waligundua "mara saba," kama ilivyopatikana katika siku za Mfalme Yosia. Kisha mvua ya mwisho ikaanza kunyunyiza, na mchakato wa majaribu ulioleta utengano wa makundi mawili ya waabudu ukaanza.

Katika utimilifu wa Habakuki sura ya pili, chati mbili takatifu ziligunduliwa na zikawa nembo ya kipindi hicho cha kihistoria. Vivyo hivyo kwa umuhimu, "mjadala" wa Habakuki sura ya pili ulianza, kati ya mbinu ya mstari juu ya mstari, ambayo ni mbinu ya mvua ya mwisho, dhidi ya mbinu ya Uprotestanti uliopotoka ambayo ilianza kupokelewa hatua kwa hatua na Uadventista kuanzia uasi wa mwaka 1863.

Yesu aliahidi kwamba angewapa watu wake wa siku za mwisho "funguo za ufalme," na kwa kufanya hivyo, anarejelea mbinu sahihi za kibiblia, ambazo zina funguo za kinabii zinazohitajika ili kutambua, kuanzisha na kutangaza ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane na Kilio Kikuu.

Wale walio na ushirika na Mungu wanatembea katika nuru ya Jua la Haki. Hawamwaibishi Mkombozi wao kwa kuharibu mwenendo wao mbele za Mungu. Nuru ya mbinguni inawaangazia. Wanapokaribia mwisho wa historia ya dunia hii, maarifa yao ya Kristo, na ya unabii unaomhusu, yanaongezeka sana. Wana thamani isiyo na kifani machoni pa Mungu; kwa kuwa wako katika umoja na Mwana wake. Kwao neno la Mungu lina uzuri wa kupita kiasi na

upendeza wa ajabu. Wanaona umuhimu wake. Kweli inafunuliwa kwao. Fundisho la umwilisho linavikwa mng'aro mpole. Wanaona kwamba Maandiko ndiyo ufunguo unaofungua mafumbo yote na kutatua matatizo yote. Wale ambao wamekuwa wakikataa kupokea nuru na kutembea katika nuru hawataweza kuelewa fumbo la utauwa, bali wale ambao hawakusita kuuchukua msalaba na kumfuata Yesu, wataona nuru katika nuru ya Mungu. The Southern Watchman, Aprili 4, 1905.

Wale wanaowakilishwa na Petro, ambao ni mia na arobaini na nne elfu, ndio wale wanaokubali ujumbe wa Laodikia uliowasili Septemba 11, 2001, ambao sasa umekuwa ukirudiwa tangu Julai, 2023. Ujumbe wa Laodikia uliowasili mwaka 1856 ulikuwa kuongezeka kwa maarifa ya "nyakati saba," na Kristo anapokusanya pamoja mifupa iliyokufa, kisha anapoiwapa uhai, wanabadilika kutoka kwa harakati ya Laodikia ya malaika wa tatu hadi harakati ya Filadelfia ya mia na arobaini na nne elfu. Mabadiliko hayo yanaletwa na Neno la Kristo, kwa maana wanatakaswa kwa Neno Lake, na Neno Lake ni "kweli," na Neno Lake ndilo "ufunguo" unaofungua Neno Lake.

Na kwa malaika wa kanisa lililoko Filadelfia andika: Haya asema yeye aliye mtakatifu, yeye aliye wa kweli, mwenye ufunguo wa Daudi; afunguaye, wala hakuna afungaye; naye afungaye, wala hakuna afunguaye. Najua matendo yako; tazama, nimeweka mbele yako mlango ulio wazi, wala hakuna awezaye kuufunga; kwa kuwa una nguvu kidogo, nawe umelishika neno langu, wala hujakanusha jina langu. Ufunuo 3:7-8.

Mbinu ya "mstari juu ya mstari" ndiyo ufunguo Kristo aliowaahidi watu Wake wa siku za mwisho katika vita kwenye "malango". "Lango" ni kanisa.

Yakobo akaamka usingizini mwake, akasema, Hakika Bwana yupo mahali hapa; wala mimi sikujua. Akaogopa, akasema, Mahali hapa pa kutisha jinsi gani! Hapa si pengine, bali ni nyumba ya Mungu, na hii ndiyo lango la mbingu. Mwanzo 28:16, 17.

Vita kwenye malango vinawakilisha vita vya kidini vinavyotokea kati ya kweli na kosa, na upotovu wa dini ya Ugiriki ndio lango la kuzimu, na dini ya Uadventista wa Laodikia ulioasi pia ni lango. Lango la Uadventista wa Laodikia linawakilisha mahali ambapo mjadala wa Habakuki unatimia.

Katika siku hiyo Bwana wa majeshi atakuwa taji la utukufu, na kilemba cha uzuri, kwa mabaki ya watu wake, na atakuwa roho ya hukumu kwa yeye aketiye kuhukumu, na nguvu kwa wale wairejeshao vita mpaka langoni. Lakini nao pia wamekosa kwa sababu ya divai, na kwa kileo wamepotoka; kuhani na nabii wamekosea kwa sababu ya kileo, wamemezwa na divai, wamepotoka kwa kileo; wanakosea katika maono, wanajikwaa katika hukumu. Maana meza zote zimejaa matapishi na uchafu, hata hapana mahali palipo safi. Ni nani atakayefundishwa maarifa? Na ni nani atakayefanywa aelewe mafundisho? Je, wale walioachishwa maziwa, waliotolewa matitini? Kwa maana agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo; Kwa maana kwa midomo ya kigugumizi na kwa lugha nyingine atasema na watu hawa. Aliwaambia, Hii ndiyo pumziko ambalo mnaweza kuwapumzisha waliochoka; na huu ndio uburudisho; lakini hawakutaka kusikia. Lakini neno la Bwana likawa kwao: agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, pale kidogo; ili waende, wakaanguka nyuma, wavunjike, wanaswe, na

kukamatwa. Kwa hiyo, sikilizeni neno la Bwana, enyi watu wa dhahaka, ninyi waongozi wa watu hawa walioko Yerusalemu. Isaya 28:5-14

Funguo za ufalme ni maneno ya Maandiko, ambayo yanapewa watu wa Mungu wa siku za mwisho kupitia Neno.

Ndani ya Neno kuna kweli ambazo, kama mishipa ya madini ya thamani, zimefichwa chini ya uso. Hazina iliyofichwa hugunduliwa inapotafutwa, kama vile mchimbaji anavyotafuta dhahabu na fedha. Ushahidi wa ukweli wa Neno la Mungu umo katika Neno lenyewe. Maandiko ni ufunguo unaofungua Maandiko. Maana ya kina ya kweli za Neno la Mungu hufunuliwa kwa akili zetu na Roho Wake.

Biblia ni kitabu kikuu cha mafunzo kwa wanafunzi katika shule zetu. Inafundisha mapenzi yote ya Mungu kuhusu wana na binti za Adamu. Ni kanuni ya maisha, ikitufundisha tabia tunayopaswa kuiunda kwa ajili ya maisha yajayo. Hatuhitaji mwanga hafifu wa mapokeo ili kufanya Maandiko yaeleweke. Vivyo hivyo tunaweza kudhani kwamba jua la aduhuri linahitaji mwanga wa mienge inayometameta ya duniani ili kuongeza utukufu wake. Matamshi ya kuhani na mhubiri hayahitajiki kuwaokoa watu kutokana na upotovu. Wale wanaolitafuta shauri la Kiungu watapata nuru. Katika Biblia kila wajibu umewekwa wazi. Kila somo linalotolewa laeleweka. Kila somo hutufunulia Baba na Mwana. Neno laweza kuwafanya wote kuwa wenye hekima kwa wokovu. Katika Neno, elimu ya wokovu imefunuliwa waziwazi. Chunguzeni Maandiko, kwa maana ndiyo sauti ya Mungu inayosema na nafsi. Ushuhuda, juzuu ya 8, 157.

Funguo ambazo Kristo alikabidhi kwa kanisa la siku za mwisho zina nguvu zile zile ambazo zilikuwa nazo wakati zilipokabidhiwa kwa Petro.

Petro alikuwa ametamka ukweli ambao ni msingi wa imani ya kanisa, na Yesu sasa akamheshimu kama mwakilishi wa mwili mzima wa waamini. Akasema, 'Nitakupa funguo za Ufalme wa Mbinguni: na chochote utakalofunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakalofungua duniani kitafunguliwa mbinguni.'

'Funguo za ufalme wa mbinguni' ni maneno ya Kristo. Maneno yote ya Maandiko Matakatifu ni yake, na yamejumuishwa hapa. Maneno haya yana nguvu ya kufungua na kufunga mbingu. Yanabainisha masharti ambayo watu hukubaliwa au hukataliwa. Hivyo kazi ya wale wanaohubiri neno la Mungu ni harufu ya uzima iletayo uzima, au ya mauti iletayo mauti. Wa kwao ni utume wenye uzito wa matokeo ya milele. The Desire of Ages, 413.

Nguvu inayodhihirishwa kupitia maneno Yake, ikikabidhiwa mikononi mwa wanadamu, inategemea kanuni zilizobainishwa katika Neno Lake. Labda iliyo rahisi zaidi, na pengine iliyo ya kina zaidi, ni kwamba ukweli unathibitishwa kwa ushuhuda wa wawili.

Uovu mwingine mkubwa uliokuwa umejitokeza kanisani ulikuwa wa ndugu kupelekana mahakamani wao kwa wao. Maandalizi ya kutosha yalikuwa yamefanywa kwa ajili ya kutatua matatizo miongoni mwa waamini. Kristo mwenyewe alikuwa ametoa maagizo ya wazi kuhusu jinsi mambo kama hayo yalivyopaswa kurekebishwa. "Kama ndugu yako akikukosa," Mwokozi alikuwa ameshauri, "nenda ukamwambie kosa lake kati yako naye peke yenu;

akikusikiliza, umempata ndugu yako. Lakini asiposikiliza, chukua pamoja nawe mmoja au wawili zaidi, ili kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu kila neno lithibitishwe. Na akiwapuuza hao, liambie kanisa; bali akilipuuza kanisa, na awe kwako kama mtu wa mataifa na mtoza ushuru. Amini, nawaambia, lolote mtakalofunga duniani litafungwa mbinguni; na lolote mtakalofungua duniani litafunguliwa mbinguni.” Mathayo 18:15-18. Matendo ya Mitume, 304.

Kuna angalau mashahidi watatu wa kijiografia wa kipindi ambacho wale mia moja arobaini na nne elfu wanatiwa muhuri katika kilio cha usiku wa manane. Tukikumbuka ukweli kwamba katika kilio cha usiku wa manane ni kuchelewa mno kupata mafuta, tunapata ushuhuda wa kijiografia wa mkutano wa kambi wa Exeter ukitoa mfano wa mahali ambapo watu wa Mungu wa siku za mwisho wanatiwa muhuri, na tunapata ukweli huo ukiwakilishwa na jiografia ya Kaisarea Filipi, na pia kwa ushuhuda wa vita vya Panium, katika aya za kumi na tatu hadi kumi na tano za Danieli sura ya kumi na moja. Huenda ni kidogo si sahihi kuwatambua mashahidi hawa watatu kuwa wa kijiografia, lakini natumia neno hilo kwa sababu jiografia bila shaka ni sehemu ya mandhari huko Exeter na Kaisarea Filipi. Yesu anamweka Petro katika jiografia ya kinabii ambamo wale mia moja arobaini na nne elfu wanajikuta katika siku za mwisho. Kisha anatoa amri.

Na nitakupa funguo za ufalme wa mbinguni; na chochote utakachokifunga duniani kitafungwa mbinguni; na chochote utakachokifungua duniani kitafunguliwa mbinguni. Kisha akawaagiza wanafunzi wake wasimwambie mtu yeyote kwamba yeye ni Yesu Kristo. Tangu wakati huo Yesu akaanza kuwaonyesha wanafunzi wake kwamba imempasa aende Yerusalemu, apate mateso mengi kutoka kwa wazee, wakuu wa makuhani na waandishi, auawe, na siku ya tatu afufuliwe. Ndipo Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea, akisema, Hasha, Bwana; hili halitakupata. Lakini akageuka, akamwambia Petro, Nenda nyuma yangu, Shetani; wewe ni kikwazo kwangu; kwa maana huyawaza yaliyo ya Mungu, bali yaliyo ya wanadamu. Mathayo 16:19-23.

Neno "Exeter" ni jina la mji katika Devon, Uingereza. Asili ya neno hilo inaweza kufuatiliwa hadi Kiingereza cha Kale, ambako lilijulikana kama "Exanceaster" au "Execestre." Inaaminika kuwa jina hilo latokana na maneno ya Kiingereza cha Kale "Exe" (linalorejelea Mto Exe, ambao mji huo umejengwa kando yake) na "ceaster" (linalomaanisha "ngome ya Warumi" au "mji wenye ukuta"). Hivyo, "Exeter" humaanisha aidha "ngome kwenye Mto Exe," au "mji wenye ukuta kando ya Mto Exe." Jiografia inayohusishwa na kuwasili na utimizaji wa Mwito wa Usiku wa Manane katika historia ya Wamillerite inatambua eneo kulikokuwa na maji, yanayowakilisha kumiminwa kwa Roho Mtakatifu, na mahali ambapo Mungu alikuwa akiinua jeshi la kutangaza ujumbe kwa ulimwengu, ambao Dada White anatufahamisha ulianda kama "tidal wave." Tidal wave si maji ya mto tu, bali ni maji yaliyotiwa nguvu kupita kawaida.

Historia ya Wamileraiti ilikuwa utimilifu wa mfano wa wanawali kumi, na wakati wale mia moja arobaini na nne elfu watakapofikishwa kwenye hitimisho la wakati wa kutiwa muhuri, watarudia alama za njia zilizotambuliwa mwanzoni mwa wakati wa kutiwa muhuri, na pia historia ya mkutano wa kambi wa Exeter. Malaika atashuka na ujumbe wa kujaribu unaohitajika kuliwa. Ujumbe huo utaongoza hadi kwenye misingi, na utayakabili makundi mawili kwa "mara saba" za

Walawi ishirini na sita. Utajumuisha Ufunuo wa Yesu Kristo, ambao unawakilishwa na Petro kama kukubali kwamba Yesu alipakwa mafuta kuwa Kristo, wakati ishara ya kimungu iliposhuka kwa umbo la njiwa, ikiashiria 11 Septemba, 2001. Utajumuisha uelewa kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu aliye wa kiungu, na pia kwamba, kwa Yesu kuchukua juu ya asili yake ya Kiungu mwili wa wanadamu walioanguka, pia ni Mwana wa Adamu.

Kweli hizi zitazalisha makundi mawili ya waabudu, kama zilivyofanya baada ya tarehe 11 Septemba 2001. Makundi hayo mawili yalikuwa yamewakilishwa katika mkutano wa kambi wa Exeter, kwa kuwa katika mkutano huo wa kambi kulikuwa na hema lililosimikwa na kundi kutoka Watertown, ambao walikataa ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane kama ulivyowasilishwa kupitia Samuel Snow. Walifanya mikutano bandia iliyokuwa na kelele nyingi na hisia kali kiasi kwamba viongozi wa mikutano ya Snow waliwaendea na kuwaagiza wapunguze kelele. Katika mkutano wa kambi kulidhihirika makundi mawili, na yote mawili yalijinasibisha na maji, lakini moja lilikuwa bandia na liliwakilisha wapumbavu waliokuwa bila mafuta. Kikundi kilichokuwa katika hema la Exeter ndicho kilikuwa jeshi, lililokuwa mji uliokuwa pia ngome, kwa maana walikuwa wakiwakilisha mifupa ya Ezekieli iliyokauka isiyo na uhai, inayoinuliwa kuwa jeshi kuu kupitia ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane.

Katika historia ambayo makundi hayo mawili yanadhihirishwa, Petro aliwakilisha makundi yote mawili. Ungamo lake lililomtambulisha Yesu kuwa Kristo, na Mwana wa Mungu, lilitokana na uvuvio wa Roho Mtakatifu, kwa maana Kristo alimwambia wazi, "Mwili na damu havikukufunulia hili, bali Baba yangu aliye mbinguni." Kisha Yesu alipowaarifu wanafunzi kuhusu msalaba, Petro, bila ushawishi wa Roho Mtakatifu wakati huo, akamchukua Yesu kando, akaanza kumkemea, akisema, "Mungu apishe mbali, Bwana; haitakuwa hivyo kwako." Lakini akageuka, akamwambia Petro, "Nenda nyuma yangu, Shetani; wewe ni kikwazo kwangu; kwa maana huyatazama si mambo ya Mungu, bali ya wanadamu."

Mlipuko wa kihisia wa Petro ulipatana na ibada ya kihisia iliyokuwa ikiendelea katika hema la Watertown wakati Samuel Snow alikuwa akiwasilisha ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane. Katika kiwango hicho Petro anawakilisha wale ambao ni wagombea wa kuwa miongoni mwa mia arobaini na nne elfu. Wagombea hao wanawakilisha darasa lenye mafuta, ambayo ni Roho Mtakatifu, nayo ni ujumbe na ni tabia, na darasa jingine halina mafuta. Katika mazingira ya Kaisaria Filipi, Kristo alianza kufunua "ya kwamba imempasa kwenda Yerusalemu, na kuteseka mambo mengi kwa mikono ya wazee na wakuu wa makuhani na waandishi, na kuuawa, na kufufuka siku ya tatu."

Uvunjaji moyo wa wanafunzi, wakati matukio hayo yalipotimia kwa hakika msalabani, ndiyo historia ambayo Dada White hutumia kuonyesha uvunjaji moyo wa tarehe 22 Oktoba 1844, na uvunjaji moyo wa Waebrania walipokuwa wakivuka Bahari ya Shamu huku jeshi la Farao likiwazonga na maji ya bahari yakiwa mbele yao. Mashahidi hao wote wanabainisha sheria ya Jumapili inayokuja hivi karibuni, na ufunuo wa mistari ya kumi na tatu hadi kumi na tano ya Danieli sura ya kumi na moja unatoa ushuhuda wa matukio yanayopelekea sheria hiyo ya Jumapili. Kwa kufanya hivyo pia huwakilisha "sehemu ya unabii wa Danieli inayohusu siku za mwisho."

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

“Uchunguzi makini wa vielelezo na vitu halisi ulisababisha kutambua kwamba kusulubiwa kwa Kristo kulitukia siku ileile katika mzunguko wa kila mwaka wa sherehe uliotolewa kwa Israeli ambamo mwana-kondoo wa Pasaka alikuwa anachinjwa. Je, kutakaswa kwa patakatifu kulikofananishwa katika Siku ya Upatanisho—ambayo huangukia siku ya kumi ya mwezi wa saba—nako kusingetukia siku ileile katika mwaka iliyoathimishwa katika mfano? (tazama *The Great Controversy*, 399). Hii, kulingana na hesabu ya wakati ya Kimosi iliyo ya kweli, ingekuwa Oktoba 22. Mapema mwezi Agosti, 1844, katika mkutano wa kambi huko Exeter, New Hampshire, mtazamo huu ulianzishwa nao ukakubaliwa kama tarehe ya utimilifu wa unabii wa siku 2300. Mfano wa wanawali kumi katika Mathayo 25:1-13 ukapata umuhimu mahsusi—kukawia kwa bwana-arusi, kungoja na kusinzia kwa waliokuwa walingoja arusi, mwito wa usiku wa manane, kufungwa kwa mlango, na kadhalika. Ujumbe kwamba Kristo alikuwa anakuja Oktoba 22 ukaja kujulikana kama ‘mwito wa usiku wa manane.’ ‘Ule “mwito wa usiku wa manane,”” aliandika Ellen White, ‘ulitangazwa na maelfu ya waamini.’ Akaongeza:”

'Kama wimbi la gharika, harakati ya [mwezi wa saba] ilikumba nchi. Kutoka mji hadi mji, kutoka kijiji hadi kijiji, na hadi maeneo ya mbali ya mashambani ilienda, mpaka watu wa Mungu waliokuwa walingoja wakaamshwa kikamilifu.-*The Great Controversy*, 400.'

Kasi ambayo ujumbe ulienea inaelezwa na waandishi walionukuliwa na L. E. Froom:

'Bates aliacha kumbukumbu kwamba ujumbe wa Exeter 'uliruka kana kwamba juu ya mabawa ya upepo.' Wanaume na wanawake walikwenda kwa haraka kwa reli na kwa njia ya maji, kwa gari la farasi na kwa kupanda farasi, wakiwa na vifurushi vya vitabu na makaratasi, wakisambaza hivyo 'kwa wingi mno kama majani ya vuli.' White alisema, 'Kazi iliyokuwa mbele yetu ilikuwa kuruka kwenda kila sehemu ya uwanja huo mpana, kutoa kengele ya tahadhari, na kuwaamsha waliolala.' Na Wellcome anaongeza kwamba harakati hiyo ilifurumuka kama maji ya bwawa yaliyofunguliwa. Mashamba ya nafaka zilizoiva yaliachwa yamesimama bila kuvunwa, na viazi vilivyokomaa viliachwa vikiwa havijachimbwa ardhini. Kuja kwa Bwana kulikuwa karibu. Hakukuwa na muda sasa kwa mambo ya kidunia kama hayo.-*The Prophetic Faith of Our Fathers*, Vol. IV, p. 816."

Kama shahidi wa macho na mshiriki katika harakati, Ellen White alielezea tabia ya kazi iliyokuwa ikiongeza kasi kwa haraka:

'Waumini waliondolewa shaka na mkanganyiko wao, na mioyo yao ikahuishwa kwa tumaini na ujasiri. Kazi hiyo ilikuwa huru kutokana na yale mambo ya kupindukia ambayo daima hujidhihirisha panapokuwapo msisimko wa kibinadamu bila ushawishi unaodhibiti wa neno na Roho wa Mungu.... Ilibeba sifa zinazotambulisha kazi ya Mungu katika kila enzi. Kulikuwa na furaha ya kupagawa kidogo tu, bali kulikuwa na uchunguzi wa kina wa moyo, ungamo la dhambi, na kuiacha dunia. Maandalizi ya kukutana na Bwana yalikuwa mzigo wa roho zilizohangaika....

'Kati ya harakati zote kuu za kidini tangu siku za mitume, hakuna iliyokuwa huru zaidi kutokana na upungufu wa kibinadamu na hila za Shetani kuliko ile ya vuli ya mwaka 1844.

Hata sasa, baada ya kupita miaka mingi [1888], wote walioshiriki katika harakati hiyo na ambao wamesimama imara juu ya msingi wa ukweli bado wanahisi mvuto mtakatifu wa kazi hiyo iliyobarikiwa na hushuhudia kwamba ilitoka kwa Mungu.-Ibid., 400, 401.'

Licha ya ushahidi wa kazi iliyokuwa ikitanda kote nchini na kuwavuta maelfu kuingia katika ushirika wa Ujio wa Pili, na takriban wachungaji mia mbili kutoka makanisa mbalimbali wakiwa wameungana kueneza ujumbe huo, [Tazama C. M. Maxwell, Tell it to the world, uk. 19, 20.] makanisa ya Kiprotestanti kwa ujumla yaliukataa na yakatumia kila njia iliyo mikononi mwao kuzuia kuenea kwa imani ya ujio wa karibu wa Kristo. Hakuna aliyethubutu kutaja katika ibada ya kanisani tumaini la ujio wa karibu wa Yesu, lakini kwa wale waliokuwa wakingoja tukio hilo hali ilikuwa tofauti kabisa.

Ellen White alieleza jinsi ilivyokuwa:

'Kila wakati ulionekana kuwa wa thamani na wa umuhimu wa juu kabisa kwangu. Nilihisi kwamba tulikuwa tukifanya kazi kwa ajili ya umilele, na kwamba wale wasiojali na wasiovutiwa walikuwa katika hatari kubwa zaidi. Imani yangu haikuwa na shaka, na nilizichukulia ahadi za thamani za Yesu kuwa zangu binafsi....

'Kwa kuchunguza mioyo yetu kwa bidii na kwa ungamo la unyenyekevu, tulikaribia kwa maombi wakati wa matarajio. Kila asubuhi tulihisi kwamba jukumu letu la kwanza lilikuwa kupata uthibitisho kwamba maisha yetu yalikuwa sawa mbele za Mungu. Tulitambua kwamba ikiwa hatukuwa tukisonga mbele katika utakatifu, bila shaka tungerudi nyuma. Kujaliana kwetu kuliongezeka; tuliomba sana pamoja na kwa ajili ya kila mmoja.

"Tulikusananyika katika mabustani ya matunda na misitu midogo ili kuwa na ushirika na Mungu na kumwasilisha maombi yetu Kwake, tukihisi kwa uwazi zaidi uwepo Wake tulipokuwa tumezungukwa na kazi za uumbaji Wake. Furaha za wokovu zilikuwa muhimu zaidi kwetu kuliko chakula na kinywaji chetu. Ikiwa mawingu yalitia giza akili zetu hatukuthubutu kupumzika wala kulala mpaka yalipofagiliwa mbali na uhakika wa kukubaliwa kwetu na Bwana.-Life Sketches of James White and Ellen G. White (1880), 188, 189." Arthur White, Wasifu wa Ellen White, juzuu ya 1, 51, 52.